

## INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen  
2026-01-09  
Besvaras senast  
2026-01-23

Till utrikesminister Maria Malmer Stenergard (M)

### **2025/26:274 De folkliga protesterna i Iran**

Under 2025 har den islamistiska regimen i Iran svarat på en fördjupad ekonomisk kris, återinförda FN-sanktioner och växande politiskt missnöje med en ny våg av brutalt våld mot den egna befolkningen. De landsomfattande protester som tog fart under hösten har fortsatt in i 2026, med demonstrationer, strejker och civil olydnad i ett stort antal provinser.

Rapporter från människorättsorganisationer pekar på att antalet avrättningar 2025 är det högsta på flera decennier, samtidigt som säkerhetsstyrkorna skjutit skarpt mot demonstranter och genomfört massgripanden. Särskilt hårt drabbade är kvinnor, ungdomar samt etniska och religiösa minoriteter, bland annat i provinser som Sistan och Baluchistan och flera kurdiska områden.

Protesterna har tydligt politisk karaktär och riktas mot hela den islamistiska maktstrukturen, med krav på ett slut på teokratien och respekt för grundläggande fri- och rättigheter. Sloganen ”kvinna, liv, frihet” ekar fortfarande på Irans gator – nu kompletterad med starka sociala och ekonomiska krav efter årtionden av korruption, nepotism och militariserad kleptokrati.

Samtidigt fortsätter regimen att spela en destabiliserande roll i regionen genom revolutionsgardet (IRGC) och närstående miliser, både i Mellanöstern och i det nyligen avslutade kriget mot Israel, liksom genom stöd till Rysslands krigföring i Ukraina. Detta kopplar samman den inrikes repressionen med ett mönster av regional aggression som även påverkar europeisk och svensk säkerhet.

I Sverige lever en stor diaspora med rötter i Iran, som dagligen följer utvecklingen och ofta har familj och vänner direkt utsatta för regimen våld. Samtidigt fortsätter svenska myndigheter att pröva och verkställa utvisningar till Iran, trots att riskerna för oppositionella, minoriteter, kvinnorättsaktivister, konvertiter och regimkritiska röster har ökat avsevärt i den nuvarande situationen. Även i Sverige är regimen väldigt aktiv i förföljelser av iranska aktivister.

Mot denna bakgrund vill jag fråga utrikesministern:

1. Avser ministern att kalla upp Irans ambassadör för en politisk

markering mot uppgifterna om massavrättningar, dödsskjutningar av demonstranter och systematiska kränkningar av de mänskliga rättigheterna?

2. Hur avser ministern att inom EU verka för utökade riktade sanktioner mot ansvariga i den iranska regimen och mot IRGC, inklusive terrorlistning?
3. Avser ministern att avbryta de avtal som tecknades mellan Sverige och Iran 2017?
4. Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att stärka skyddet för personer i Sverige som riskerar att utsättas för hot, övervakning eller trakasserier från den iranska regimen?

.....

Håkan Svenneling (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann